

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

приклад викладачів вишу, вчителів шкіл, як зразок виконання своїх професійних обов'язків, наявності глибокої обізнаності, вмінь, навичок та широкого кола необхідних педагогічних якостей. Професійна компетентність викладачів вишу, якість їх відношення до своєї педагогічної діяльності, до студентів можуть оцінюватися студентами як еталонні.

Структуру професійної ідентичності майбутнього вчителя складають: мотиваційний компонент (професійна спрямованість, професійні інтереси, позитивне ставлення до педагогічної діяльності), когнітивно-діяльнісний (комплекс психолого-педагогічних, спеціальних знань, умінь і навичок, обізнаність з вимогами, які соціум висуває до сучасного вчителя), оцінно-регулятивний (самооцінка, самоконтроль, самокорекція).

Таким чином, професійна ідентичність майбутнього вчителя – це цілісне інтегративне утворення, яке полягає в усвідомленості значущості обраної професії, своєї приналежності до професійно-педагогічного співтовариства, прийняття його норм і правил, розуміння необхідності постійного саморозвитку та самовдосконалення для досягнення професійного еталону.

Література

1. Березина Т.С. Становление профессиональной идентичности педагога / Т.С. Березина // Педагогическое образование и наука. – 2008. – № 7. – С. 24–27.
2. Бех І. Д. Ідентифікація у вихованні та розвитку особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 4. – С. 45–48.
3. Шнейдер Л. Б. Личностная, гендерная и профессиональная идентичность : теория и методы диагностики / Л. Б. Шнейдер. – М. : Изд-во МПСИ, 2007. – 128 с.
4. Erickson, E.H. Identity and the life cycle: Selected papers. Psychological Issue Monograph Series. – New York: International Universities Press, 1959. – 1 (№.1).

ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНІСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Лісовська О. М.

Одеський професійний ліцей технологій та дизайну, Україна

Соціально-економічні трансформації, що відбуваються в країні, насамперед – розвиток ринку робочої сили, зумовлюють зміну вимог до майбутнього працівника: його здатності самореалізації в праці й до прийняття відповідальних рішень, наполегливості в здійсненні своїх планів, наявності навичок адаптації в умовах ринкової економіки тощо [1, с. 5]. Сучасні потенційні роботодавці надають перевагу пошукачам роботи з такими здібностями, як креативність, конкурентоспроможність, ініціативність тощо. Оскільки проблеми, пов'язані із самореалізацією учнівської молоді, посилюються особливостями її особистісного розвитку на етапах набуття професійної освіти в професійних навчальних закладах, важливим у системі професійно-технічної освіти є проведення роботи з виявлення та розвитку сукупності певних здібностей кваліфікованих робітників – випускників навчального закладу: вроджених (від задатків) та набутих (від отриманих професійних знань, умінь, навичок).

Аналіз наукової літератури дозволив констатувати, що означена проблема досліджувалася в таких аспектах: конкурентоспроможність як фактор творчого розвитку особистості (В. Андреев), конкурентоспроможність як фактор переваги майбутніх кваліфікованих робітників у працевлаштуванні (М. Міропольська, Л. Капченко, А. Алексеєва, Н. Савченко), конкурентоспроможність та змагальність як засіб підготовки робітника виробничої сфери (І. Вдовенко) та ін.

Однак попри свою соціально-педагогічну важливість ця проблема у вітчизняній педагогіці розроблена недостатньо повно.

У структурі сформованості конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників професійних навчальних закладів сфери послуг ми виокремили такі компоненти: стимулювально-мотиваційний, когнітивно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний.

Стимулювально-мотиваційний компонент – формування в майбутніх кваліфікованих робітниках розуміння конкурентоспроможності та конкурентної боротьби (конкурентна боротьба – це динамічний процес за більш вигідні умови трудової діяльності між затребуваними працівниками підприємств; конкуренція між працівниками за найкраще місце застосування своєї робочої сили [2, с. 144].

Когнітивно-діяльнісний компонент – організація практичної навчально-пізнавальної діяльності учнів з наявністю системи знань, умінь та навичок, достатнього рівня поінформованості. Основні його елементи – принципи, методи, форми, засоби навчання.

Особистісно-рефлексивний компонент – оцінювання майбутніми кваліфікованими робітниками власних перспектив щодо конкурентоспроможності на ринку праці та відповідність вимогам сучасного ринку праці, здатність учня до прогнозування й адекватної оцінки своїх дій та їх результату, а також до оцінки своєї підготовленості до професійної діяльності; виявлення в майбутніх кваліфікованих робітниках лідерських якостей, здатності до конкуренції, підприємницьких здібностей та креативності; орієнтація на успіх.

Визначили критерії сформованості стимулювально-мотиваційного, конгнітивно-діяльнісного та особистісно-рефлексивного компонентів: «прагнення до успіху та уникнення невдач», «самовдосконаленість», «змістовно-процесуальний», «креативність», «конкурентоздатність», «ініціативність, лідерство у підприємстві». Встановили рівні сформованості конкурентоспроможності: низький, середній, достатній. Розробили їх змістовні характеристики за означеними компонентами. Провели діагностику щодо визначення рівнів сформованості конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників професійних навчальних закладів сфери послуг. Із цією метою було проведено діагностування серед 196 учнів. В експериментальну групу увійшли учні у кількості 102 особи, у контрольну групу – 94 особи. Узагальнені дані рівнів сформованості конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників професійних навчальних закладів сфери послуг: за критеріями «прагнення до успіху та уникнення невдач», «самовдосконаленість», «змістовно-процесуальний», «креативність», «конкурентоздатність», «ініціативність, лідерство у підприємстві» на достатньому рівні було зафіксовано 21 учень (20,7 %) ЕГ і 15 учнів (16,0 %) КГ, що свідчить про незначну кількість учнів, які є креативними, допитливими, мають розвинену уяву, виражену схильність до ризику. На середньому рівні виявили 64 учні (62,7 %) ЕГ і 58 учнів (61,7 %) КГ, у яких відбувається формування креативності. Їх діяльність характеризується наявністю здатності до творчості, допитливості, уяви, складності та схильності до ризику. Низький рівень виявили 17 учнів (16,6 %) ЕГ і 21 учень (22,3 %) КГ. Це свідчить про те, що вони мають адекватну самооцінку, низькі здатності до творчості та схильності до ризику. Виходячи з результатів діагностики щодо визначення рівнів сформованості конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників професійних навчальних закладів сфери послуг було визначено, що більшість учнів мають середній та низький рівні сформованості конкурентоспроможності. Перспективним напрямком наших подальших досліджень є забезпечення відповідних педагогічних умов в професійному навчальному закладі сфери послуг, від яких залежить підвищення рівня конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників.

Література

1. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про професійну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH3ZC1AA.html. – Назва з екрана.
2. Петрова І. Л. Сегментація ринку праці : теорія і практика регулювання. – К. : Ін-т економіки, управління та господарського права, 1997. – 298 с.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Логвіненко А. Ю.

Університет Ушинського, Україна

Політичні, економічні, соціальні зміни, що відбуваються сьогодні в нашій країні, призводять до проявів неповажного ставлення людей один до одного. Часто можна спостерігати вороже, агресивне ставлення підлітків до представників іншої культури, національності, соціального стану, віку тощо. Це зумовлює проведення цілеспрямованої роботи вчителя щодо формування толерантності учнів. Натомість, щоб здійснювати таку діяльність майбутні вчителі повинні бути до неї підготовленими. З цією метою в педагогічному виші доцільним є обговорення зі студентами ситуацій прояву нетерпимості, а подекуди і ворожості, в сучасному світі, міжнаціональних, релігійних, етнічних конфліктів, які сприяють розвитку в них практичних навичок толерантної поведінки.

Зазначимо, що у формуванні толерантності вагому роль відіграє вивчення іноземної мови. Так, Л. Семіна зауважує, що можливості виховання толерантності на заняттях з іноземної мови закладені в лексичному матеріалі. Мовні і мовленнєві одиниці, граматичні і лексичні звороти гарантують ввічливість, мирну, спокійну манеру ведення бесіди. Багато англійських слів і виразів характеризують бережливе ставлення до особистого життя людини. Спеціальний термін «privacy» (особисте життя), прислів'я «Мій дім – моя фортеця» відображають повагу до сімейного життя [3, с. 11]. Все це, продовжує П. Степанов, дає вчителю англійської мови можливість у процесі